

SAMMANFATTNING

Lokal högerextrem demografi

Uppväxtförhållanden, social status och brottslighet i Nordiska motståndsrörelsens mest aktiva lokalgrupp

Det här är en förkortad version av rapporten **Lokal demografi** publicerad i maj 2024.

För att ta del av rapporten i sin helhet kontakta: info@expo.se

INNEHÅLL

- I. Inledning**
- II. INTRODUKTION**
Så fungerar NMR
- III. PLATSEN**
Högerextrem närvaro i Småland
- IV. GRUPPEN**
Nästets framväxt och organisation
- V. PERSONERNA**
Data om aktivisterna
- VI. Slutsatser**

REDAKTÖR
Daniel Poohl

TEXTER OCH RESEARCH
Morgan Finnsjö, Jonathan Leman,
Niclas Nilsson och Daniel Poohl

© Expo & enskilda skribenter

Rapporten är producerad av Stiftelsen Expo, som del av rapportserien Expo Insikt. Fler rapporter och andra publikationer finns att läsa på www.expo.se

Introduktion

VEM GÅR EGENTLIGEN MED i en nazistgrupp? Och hur påverkar gruppens sammansättning och medlemmarnas sociala status och uppväxtförhållanden det regionala och lokala förebyggande arbetet. Trots ett ökat fokus på att förebygga och hantera våldsbekakande extremism är kunskapen fortfarande låg när det gäller den högerextrema rörelsens demografi. Den här rapporten syftar till att börja täppa igen kunskapsluckan och bidra med en analys om vilka konsekvenser en lokal grupps sammansättning kan få för ett lokalt VBE-arbete.

Rapporten bygger på en sammanställning av persondata kopplad till 23 individer som har identifierats som aktiva i Nordiska motståndsrörelsens (NMR) mest aktiva regionala avdelning - Näste 7 - under 2023 och 2024. Näste 7 omfattar de tre smålandslänen Jönköpings län, Kalmar län och Kronobergs län, men är i huvudsak aktivt i Jönköpings län.

För varje aktivist har följande data samlats in: Kön, ålder, inkomst, tidigare engagemang i högerextrema grupper, skulder, barn, boende, föräldranärvaro under uppväxten och brott. Övrig information kopplat till de 23 aktivisterna som nämns som enskilda exempel, som exempelvis dokumenterad missbruksproblematik, LVU-ärenden eller engagemang i bolag eller andra organisationer har hämtats via källorna som nämnts ovan.

Syftet med att samla in informationen har varit att kunna ge en samlad bild av hur en lokal högerextrem grupps demografi och sociala status ser ut. Men under arbetets gång har vi även gjort enskilda fynd som kompletterar bilden av hur gruppen arbetar och vilken typ av sociala problem som finns hos vissa av aktivisterna.

Rapporten innehåller fyra delar. I den första ges en introduktion till Nordiska motståndsrörelsen som organisation. I rapportens andra del redogör vi för den historiska högerextrema närvaron i de tre småländska län som NMR:s regionala avdelning omfattar. I denna del presenteras också den undersökta gruppens framväxt och verksamhet idag. I rapportens tredje del presenteras en rad datasammanställningar som ger en bild av gruppens demografi, sociala status och brottslighet.

I den avslutande delen presenteras en kortfattad analys av undersökningen samt ett antal slutsatser om hur den lokala gruppens sammansättning och verksamhet kan påverka det lokala och regionala VBE-arbetet. Våra slutsatser bör läsas som initiala resonemang baserat på vår undersökning. För en fullständig bild av hur demografen i den högerextrema miljön ser ut krävs fler undersökningar. Vi välkomnar också en vidare diskussion kring vilka lärdomar vi kan dra av resultatet från denna undersökning.

Sammanfattning

- I det offentliga samtalet om våldsbejakande högerextremism läggs ofta fokus på ungdomar och risken för att de ska radikaliseras via nätet och via digitala gemenskaper. Att döma av den här sammanställningen bör den bilden kompletteras. Den mest aktiva lokalgruppen i den största våldsbejakande högerextrema gruppen i Sverige har bara en aktiv tonåring. Medianåldern bland Näste 7:s aktivister är 31 år.
- Sannolikheten är större att man inom skola och fritid stöter på NMR-aktivisterna i deras roll som föräldrar. Till de 23 aktivisterna kan 13 barn kopplas som lever i hem med en eller två aktiva NMR-aktivister.
- Aktivisternas hemvist avspeglas i antalet aktiviteter i kommunen. Det leder oss till en grundläggande insikt. Om det finns en grupp aktivister i kommunen är risken stor att det kommer att ske högerextrem aktivitet. Om det sker mycket högerextrem aktivitet i en kommun är det troligen för att det bor en grupp aktivister där.
- Den geografiska fördelningen av aktiviteter visar att den högerextrema aktivismen inte tar hänsyn till kommun- eller länsgränser. Det innebär att såväl kommunalt som regionalt arbete inom ramen för regeringens strategi mot våldsbejakande högerextremism behöver utveckla nära relationer med grannlän och kommuner, både när det gäller att ta fram lokala lägesbilder och i det övriga arbetet.
- Fler av de granskade aktivisterna bor tillsammans. Det kan påverka ett eventuellt exit-arbete. Det är svårare att få någon att lämna miljön om den bor tillsammans med en annan aktivist från samma organisation.
- Många av NMR-aktivister förefaller ha en utsatt privatekonomisk situation. Många har en låg inkomst och andelen skuldsatta är hög. Det innebär att många av aktivisterna är eller kan bli föremål för åtgärder såsom skuldsanering, ekonomiskt bistånd eller arbetsmarknadsåtgärder. Det finns också flera exempel på ett dokumenterat eller misstänkt missbruk. Den våldsbejakande högerextremismen går i detta fall inte under jorden. Det finns många kontaktytor mellan individerna i undersökningen och kommunala, regionala och statliga instanser där ett VBE-perspektiv kan tillämpas eller bör tas i beaktande.
- Påfallande många av de 23 individerna har haft en uppväxt präglad av social oro, trauman eller eget missbruk. Flera har varit föremål för olika typer av sociala insatser som med stor sannolikhet inneburit negativa erfarenheter.

- NMR:s Näste 7 har en mycket stor mängd aktivister som är dömda för brott. Flera gånger har brotten begåtts i samband med deras politiska manifestationer, i flera fall har det rört sig om våldsbrott. Ur det perspektivet råder det inget tvivel om att en lokal organisering av NMR bör vara ett prioriterat polisiärt ärende, där det finns anledning att tro att brott kommer att fortsätta begås inom ramen för organisationens verksamhet.

EXPO INSIKT är Stiftelsen Expos rapportserie om trender och fenomen inom svenska och internationella högerextrema och antidemokratiska politiska miljöer. Ambitionen är att gå djupare än traditionell journalistik och vara snabbare än forskningen. Rapporten innehåller unik originalresearch, analys och rekommendationer på åtgärder för myndigheter och civilsamhälle och andra relevanta aktörer.

Expo Insikt är en prenumeranttjänst och ges ut tre gånger per år. Som prenumerant får du exklusiv tillgång till hela rapporten och möjligheten att ta del av innehållet i webinarium för rapportseriens prenumeranter.

Rapportserien riktas i första hand till aktörer som har ett intresse av att ha en uppdaterad lägesbild och som kan ha nytta av vår kunskap och våra rekommendationer, såsom akademiska institutioner, kommuner, civilsamhällesorganisationer och myndigheter med uppdrag att motverka våldsbejakande extremism.

För att bli prenumerant eller läsa mer om Expo Insikt, gå in på: www.expo.se/anlita-expo/insikt/

EXPO